

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології і перекладу

(*назва факультету*)
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

«АНТРОПОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ У НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ»
для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.043 Германські мови і літератури (переклад включно), перша - німецька

освітній рівень перший (бакалаврський) рівень

освітня програма Німецька мова і література, друга іноземна мова, переклад

статус дисципліни вибіркова

Форма навчання денна

Навчальний рік 2022–2023

Семестр V

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мови навчання українська, німецька

Форма підсумкового контролю - залік

1. Анотація навчальної дисципліни: висвітлюються мовні одиниці німецької мови на позначення зовнішності й характеру людини; аналізується конотативний аспект значення мовних одиниць німецької мови на позначення зовнішності й характеру людини; описується лексикографічна кодифікація мовних одиниць німецької мови на позначення зовнішності й характеру людини в одномовних словниках, окреслюються способи перекладу зазначених мовних одиниць на українську мову. Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредити ЄКТС;

90 год.,

у тому числі:

практичні заняття – 30 год.,

самостійна робота – 60 год.

3. Мета вивчення навчальної дисципліни: підготовка фахівців, здатних розв'язувати практичні проблеми в галузі германської філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, перекладом мовних одиниць, що позначають зовнішність і характер людини у німецькій мові.

4. Перелік тем лекційних і семінарських занять

Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення верхньої частини тіла людини.	Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення верхньої і нижньої частини тіла людини.
Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення позитивних рис характеру людини.	Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення позитивних рис характеру людини.
Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення розумових здібностей людини.	Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення негативних рис характеру людини.
Типові риси характеру німецького етносу.	Лексичні та фразеологічні одиниці німецької мови на позначення розумових здібностей людини.
Актуалізація семантики лексичних і фразеологічних одиниць німецької мови на позначення зовнішності і характеру людини.	Типові риси характеру німецького етносу.
	Компаративні фразеологізми німецької мови.
	Актуалізація семантики лексичних і фразеологічних одиниць німецької мови на позначення зовнішності і характеру людини.

5. Система оцінювання курсу

Оцінювання (усних повідомлень, виконаних практичних завдань, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань тощо) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтується на чинних нормативних документах. Система модульно-рейтингового контролю з курсу «Антропологічний компонент у німецько-українському перекладі» включає оцінювання таких складників: аудиторної роботи студента, самостійної роботи студента, модульної контрольної роботи.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента (на практичному занятті)

Активна участь у занятті як індивідуально, так і в групі або парі, підготовлена відповідь з практичного матеріалу, інформаційне повідомлення, презентація, ситуативний виступ, які відповідають змісту практичного заняття, цікавий коментар, участь в обговоренні відповідей інших студентів, правильно виконані практичні завдання як усно так і письмово.	«відмінно»
Участь у занятті як індивідуально, так і в групі або парі, підготовлена відповідь з практичного матеріалу, виступ, презентація, ситуативний виступ, переважно правильно виконані практичні завдання.	«добре»
Пасивна участь у занятті. Робота переважно у групі, інформаційне повідомлення чи коментар демонструють початковий рівень опрацювання теми, некоректне виконання практичних завдань.	«задовільно»
Пасивна участь у занятті, інформаційне повідомлення, виступ не підготовлені, неправильне виконання практичного завдання	«незадовільно»
Неявка на заняття	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Виконані вірно на 90% завдання	«відмінно»
Виконані вірно на 75% завдання	«добре»
Виконані вірно на 50% завдання	«задовільно»
Виконані менше ніж 50% завдань	«незадовільно»
Невиконання самостійної роботи	«0»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за аудиторну й самостійну роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

Виконані вірно на 90% завдання	«відмінно»	50 балів
Виконані вірно на 75% завдання	«добре»	40 балів
Виконані вірно на 50% завдання	«задовільно»	30 балів
Виконані менше ніж 50% завдань	«незадовільно»	20 балів
Неявка на МКР		0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за аудиторну й самостійну роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Формою підсумкового контролю є залік в усній формі.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «незараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином: 90 – 100 балів – А; 82 – 89 балів – В; 75– 81 бал – С; 66– 74 бали– D; 60 – 65 балів– E; 40 – 59 балів–FX; 39 балів і нижче– F.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку

Повна і правильна відповідь на два практичні завдання	«зараховано»
Повна, з деякими неточностями відповідь на два практичні завдання	«зараховано»

Поверхова, часткова відповідь на два практичні завдання	«зараховано»
Неповна відповідь, не виконані два практичні завдання	«незараховано»

Умовою допуску до семестрового заліку є виконання студентом усіх вимог робочої навчальної програми з вибіркової дисципліни з перекладознавства (німецька мова) «Антропологічний компонент у німецько-українському перекладі»: опанування програмного матеріалу, виконання самостійної роботи та модульної контрольної роботи.

Шкала відповідності оцінок:

Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

6. Рекомендовані джерела:

Основна література (базова):

1. *Дубровська І.Б.* Біблійно-християнська метафора в німецькій мові: номінативний аспект: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 2001. – 250 с.
2. *Зыкова Т.Н.* Лексикографическое описание глагольных фразеологизмов в толковых словарях современного немецкого языка: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 1992. – 192 с.
3. *Крепель В.И.* Взаимодействие языковых и внеязыковых факторов в процессе фразеологической номинации (на материале немецких фразеологических единиц с цветообозначающим компонентом): Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 1986. – 179 с.
4. *Кулик Н.Д.* Семантика німецьких адвербіальних фразеологізмів у лексикографічному висвітленні: денотативний та конотативний аспекти: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 2008. – 201 с.
5. *Кулик Н.Д.* Лексикографічна розробка німецьких фразеологізмів із антропонімічним компонентом // Проблеми семантики слова, речення та тексту : [зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. лінгв. ун-т / відп. ред. Н. М. Корбозерова]. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2010. – Вип. 25. – С. 195-201.
6. *Кулик Н.Д.* Німецькі фразеологізми з кольороназвою *blau*: ідеографічна характеристика // Наукові записки Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя. – Серія “Філологічні науки” : [за заг. ред. проф. Г. В. Самойленка]. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – Книга 2. – С. 91-96.
7. *Кулик Н.Д.* Німецькі адвербіальні фразеологізми: лексикографічне кодування конотації // Німецька фразеологія в Україні (до 80-річчя з дня народження Володимира Івановича Гавриця): колективна монографія / відп. редактор – М. В. Гамзюк. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2012. – С. 167-180.
8. *Мізін К.І.* Компаративні фразеологічні одиниці сучасної німецької мови: шляхи утворення та ідеографія: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 2003. – 237 с.
9. *Назаров С.Н.* Устойчивые словесные комплексы с национально-культурным компонентом содержания в современном немецком языке (Опыт синхронного описания): Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 1987. – 219 с.
10. *Фірсова Ю.А.* Фразеологічні одиниці з топонімічним компонентом у німецькій мові: лінгвокультурологічний аспект: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – К., 2002. – 194 с.

Додаткова література:

11. *Гавриць В.І., Пророченко О.П.* Німецько-український фразеологічний словник. – К.: Радянська школа, 1981.
12. *Brill L.M.* Großes Übungsbuch Deutsch Wortschatz / Brill Lilli Marien, Techmer Marion. – Ismaning : Hueber, 2020. – 400 S.
13. *Gottstein-Schramm B.* Grammatik – ganz klar! Übungsgrammatik A1–B1 / Barbara Gottstein-Schramm, Susanne Kalender, Franz Specht – Ismaning : Hueber, 2021. – 223 S.

14. *Der Duden* in 12 Bd. Das Standardwerk zur deutschen Sprache. – Bd.11. – Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten / Wörterbuch der deutschen Idiomatik/ Hrsg. und bearb. von G.Drosdowski u. W.Scholze-Stubenrecht. – Mannheim; Leipzig; Wien; Zürich: Dudenverlag, 1992. – 864 S.
15. *Friederich W.* Moderne Deutsche Idiomatik. Systematisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen.– 5. Aufl. – München: Max Hueber, 1995. – 565 S.
16. *Fleischer W.* Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. – 3. Aufl. – Tübingen: Max Niemeyer, 2003. – 317 S.
17. *Palm Ch.* Phraseologie. Eine Einführung. – Tübingen: Narr, 1995. – 130 S.
18. *Burger H., Buhofer A., Sialm A.* Handbuch der Phraseologie. – Berlin, New York: Walter de Gruyter, 1982. – 409 S.
19. *Seidel W.* Woher kommt das schwarze Schaf? Was hinter unseren Wörtern steckt. – München: Dtv, 2007. – 272 S.
20. *Essig R.-W.* Wie die Kuh aufs Eis kam. Wundersamens aus der Welt der Worte. – Berlin: Kiepenheuer, 2007. – 160 S.

Интернет ресурси:

1. www.euophras.org
2. <http://www.ettinger-phraseologie.de>
3. <http://www.phraseo.de>
4. <http://intern.owid.de>
5. www.dwds.de
6. www.ids.mannheim.de
7. *Geyken A.* Automatische Wortschatzerschließung großer Textkorpora am Beispiel des DWDS. In Annelies Häcki Buhofer (Hg.). Fortschritte in Sprach- und Textkorpusdesign und linguistischer Korpusanalyse II. Linguistik online 39, 3/2009. URL: http://www.linguistik-online.de/39_09/geyken.html (gesehen am 14.08.2022).
8. *Hümmer Ch.* Semantische Besonderheiten phraseologischer Ausdrücke – korpusbasierte Analyse. URL: <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/742/1264> (gesehen am 28.08.2022).
9. *Oberholzer S.* Sprachgebrauch und Spracheinstellungen in der Deutschschweiz. Pfarrpersonen als sprachbewusste Sprecherinnen und Sprecher im Fokus. URL: <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/4084/6126> (gesehen am 28.08.2022).
10. *Добровольский Д.О.* Беседы о немецком слове. – М.: Языки славянской культуры, 2013. – 752 с. URL: https://books.google.com.ua/books?id=q8GFCgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru&source=gbs_atb#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 28.08.2022).

Додаткові ресурси: <http://m.knlu.edu.ua/course/view.php>

Силабус, зразки завдань модульних контрольних робіт, орієнтовні питання до іспиту (друге питання), тематичний план практичних занять, рекомендована література, порядок відпрацювання пропущених занять.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна: комп'ютерний клас з доступом до мережі Інтернет для проведення тестування; ноутбук або стаціонарний комп'ютер; дошка; освітня платформа Moodle; застосунок Microsoft Teams.